

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/18/2091

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni vaneminspektor Liisa Ojangu
Otsuse tegemise aeg ja koht	03.08.2018 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	10.07.2018
Teabevaldaja	Kultuuriministeerium Suur-Karja 23, 15076 Tallinn min@kul.ee
Vaide esitaja	XXX

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 1 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 3 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie;
- 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
Vaadata vaide esitaja 30.06.2018 esitatud teabenõue uuesti läbi ning väljastada dokumentide 12-1/1427-1 ja 1/1070-1 lisad ulatuses, mis ei kirjelda muuseumikogude täpset asukohta.
- 4) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 10.08.2018.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

Riigiasutus saab käesoleva haldusakti vaidlustada vaidega Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Väike-Ameerika 19 / 10129 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioon sai XXX vaide, mille kohaselt saatis ta 30.06.2018 Kultuuriministeeriumile teabenõude, milles palus väljastada dokumendid nr 12-1/1427-1; 12-1/1070-1 ja 12-1/231-1. Kultuuriministeerium täitis teabenõude 10.07.2018 osaliselt, jättes viidates avaliku teabe seaduse (AvTS) § 35 lg 1 punktile 7 väljastamata dokumentide 12-1/1427-1 ja 1/1070-1 lisad põhjendusega, et antud teabe avalikustamine võib kahjustada muuseumikogusse kuuluvaid museaale.

Andmekaitse Inspeksioon esitas 12.07.2018 Kultuuriministeeriumile järelepärimise, milles palus selgitada, kuidas ja milliseid museaale kahjustaks teabenõude korras dokumentide 12-1/1427-1 ja 1/1070-1 lisade väljastamine ning miks ei saa nimetatud dokumente väljastada ulatuses, millele juurdepääsupiirang ei kehti.

Kultuuriministeerium vastas järelepärimisele 20.07.2018.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Kultuuriministeerium keeldus vaide esitaja teabenõude osalisest täitmisest 10.07.2018 kirjas järgneva põhjendusega: Vastuseks Teie päringule edastame 22.06.2018 kirja nr 12-1/1427-1 ja 26.04.2018 kirja nr 12-1/1070-1 kaaskirjad (lisatud). Nende kirjade juures olevad lisad on avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 7 alusel tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks, kuna nendes sisalduv teave ohustab muuseumikogusse kuuluvat museaali ning seda ei saa avaldada kolmandatele isikutele. Vaide esitaja leiab, et Kultuuriministeerium on teabenõude menetlemisel rikkunud avaliku teabe seaduses sätestatud nõudeid. Avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 7 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks ettenähtud teabeks teabe, mille avalikuks tulek ohustaks muinsuskaitse all olevat objekti või muuseumikogusse kuuluvat museaali. Käesoleval juhul ei ole Kultuuriministeerium vaide esitajale selgitanud, et kuidas dokumentide nr 12-1/1427-1 ja 12-1/1070-1 lisade osaline või täielik avalikustamine võiks ohustada muuseumikogusse kuuluvaid museaale. Sellise tegevusega on Kultuuriministeerium rikkunud avaliku teabe seaduse § 15 lg 1 ja § 23 lg 3 sätestatud, mille kohaselt tuleb teabenõude täitmisest keeldumist teabenõudjale põhjendada. Põhjenduseks ei piisa seejuures üksnes juurdepääsupiirangu aluse nimetamisest, vaid tuleb nimetada ka kaalutlused, millest lähtuvalt on teabele juurdepääsupiirang kehtestatud. Ainuüksi asjaolu, et dokumendid sisaldavad muuhulgas muuseumikogusse kuuluvaid museaale ohustavat teavet, ei tähenda sugugi seda, et neid ei peaks teabenõude korras üldse väljastama. Juhul kui dokumente on võimalik väljastada osaliselt, tuleb avaliku teabe seaduse § 38 lg-st 2 lähtuvalt väljastada üksnes see osa teabest, millele juurde-pääsupiirangud ei laiene ja väljastamata jätud teabe osas põhjendada keeldumist.

Seega palub vaide esitaja alustada Andmekaitse Inspeksioonil menethlust Kultuuriministeeriumi tegevuse õiguspärasuse kontrollimiseks, et selgitada välja, kas Kultuuriministeerium on järginud vaide esitaja 30.06.2018 teabenõude menetlemisel avaliku teabe seaduses sätestatud nõudeid. Vajaduse korral teha Kultuuriministeeriumile ettekirjutus seadusliku olukorra taastamiseks.

Teha Kultuuriministeeriumile ettekirjutus, millega kohustada teda väljastama vaide esitajale dokumentide nr 12-1/1427-1 ja 12-1/1070-1 lisasid, osas, milles need ei sisalda juurdepääsupiirangutega teavet (AvTS § 35 lg 1 p 7).

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Pöördusite Kultuuriministeeriumi poole 12.07.2018 kirjaga nr 2.1.-3/18/2091, milles soovite saada vastuseid oma esitatud küsimustele.

Esmalt soovime täpsemalt selgitada museaalide säilitamise ja nende dokumentatsiooniga seonduvat. Muuseumikogude korralduse üle tehakse riiklikku, teenistuslikku või haldusjärelvalvet veendumaks, kas muuseum täidab muuseumiseadust. Muuseumiseaduse üks eesmärke on muuseumikogu korralduse tagamine mh selleks, et museaalid oleksid turvaliselt säilitatud. Seadusega on see sätestanud seetõttu, et muuseumikogud on väärtuslik osa Eesti kultuuripärandist, mille hoidmine ja säilitamine on muuseumide vastutusel. Museaal on ese, mis on muuseumikogusse vastu võetud eesmärgiga seda igavesti säilitada.

Lisaks lähtuvad muuseumid oma töös ICOMi muuseumide eetikakoodeksist http://icom.museum/fileadmin/user_upload/pdf/Codes/ICOM_code_of_ethics_estonian.pdf. Selle esimene peatükk käsitleb kultuuripärandi kaitsmist: „Muuseumid vastutavad materiaalse ja vaimse loodus- ja kultuuripärandi eest. Juhtorganeil ja muudel instantsidel, kelle ülesanne on muuseumide strateegiline juhtimine ja tegevuse järelvalve, on esmatasandi kohustus selleks otstarbeks eraldatud inim-, füüsiliste- ja rahaliste ressursidega seda pärandit kaitsta ja esile tõsta.“

Dokumentide 12-1/1427-1 ja 1/1070-1 lisade väljastamine võib kahjustada muuseumide muuseumikogusid terviklikult, sest mõlemad lisad kirjeldavad üksikasjalikult, kuidas konkreetsetes muuseumis muuseumikogu hoitakse ning selle tegevuse vajakajäämisi. Seetõttu võib dokumentide väljastamisel sattuda info inimese kätte, kellel on muuseumikogu osas pahatahtlikud kavatsused ning kes võib saada infot ära kasutada muuseumikogule kahju tegemiseks.

Dokumendid kirjeldavad täies ulatuses, kuidas muuseumides muuseumikogu hoitakse ning tulenevalt eelmise küsimuse vastusest ei saa dokumente vähendatud ulatuses väljastada.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 5 lg 1 punkti 1 alusel on teabevaldajaks riigiasutus. Kultuuriministeerium on seega teabevaldaja.

AvTS § 3 alusel on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

AvTS § 3 lõike 2 alusel võib avalikule teabele juurdepääsu piirata vaid seaduses sätestatud korras. AvTS § 35 näeb ette olukorrad, millal teabevaldaja peab avalikule teabele juurdepääsupiirangu seadma. AvTS § 35 lg 1 punkt 7 näeb ette, et teabele tuleb seada juurdepääsupiirang, kui teabe avalikuks tulek ohustaks muinsuskaitse all olevat objekti või muuseumikogusse kuuluvat museaali.

AvTS § 38 lõike 2 alusel tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti.

Kultuuriministeerium edastas AKI palvel dokumentide 12-1/1427-1 ja 1/1070-1 lisad AKI-le hindamiseks. AKI, tutvunud kõnealuste dokumentidega, leiab, et dokumendid ei peaks olema kogu ulatuses juurdepääsupiiranguga, sest dokumentide kogu sisu avalikustamine ei ohustaks mõnda muuseumikogu museaali, sest dokumentide sisu on peamiselt üldsõnaline.

Dokumentide sisuks on Vana-Võrumaa Kultuurikogu ja Valga muuseumi muuseumikogude järelvalve kokkuvõte, kirjeldades järelvalve läbiviimise eesmärki, aega, kohta, isikuid,

metoodikat, olukorra kirjeldust ja analüüsi, hinnangut muuseumikogu seisundile ja soovitusi olukorra parandamiseks.

AKI nõustub, et tõenäoliselt tuleks juurdepääsu piirata teabe osas, mis kirjeldab muuseumikogu täpset asukohta. Et mõlema muuseumi muuseumikogude hoiutingimustes tuvastati järelevalve käigus vajakajäämisi, siis on põhjendatud võimalike pahatahtlike isikute kaitseks mitte avalikustada muuseumikogu täpset asukohta.

Dokumentide ülejäänud osas ei leidu teavet, mille avalikustamine võiks ilma museaali täpset asukohta teadmata tõenäoliselt muuseumikogude museaale kahjustada.

Seega tuleb Kultuuriministeeriumil XXX vaie uuesti läbi vaadata ning väljastada dokumentide lisad ulatuses, mis ei kirjelda muuseumikogude täpset asukohta.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Ojangu

vaneminspektor

peadirektori volitusel